

SEKS W WIELKIM MIEŚCIE I KOBIECA REWOLUCJA

Grupa docelowa: nauczyciele i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, studenci kierunków kulturoznawczych, socjologicznych, medioznawczych, filmoznawczych

---

Serial „Seks w wielkim mieście” może posłużyć jako przykład z kultury popularnej podczas omawiania różnych tematów z zakresu tzw. „women studies”, dotyczących np. reprezentacji kobiet w popkulturze, związanych z nimi stereotypami płciowymi, czy pojęć takich jak feminizm, emancypacja, równouprawnienie oraz innych.

I. Wstęp – podstawowe informacje o serialu

Seks w wielkim mieście to amerykański serial telewizyjny, produkowany w latach 1998–2004 przez stację telewizyjną HBO, na podstawie bestsellerowej książki Candace Bushnell o tym samym tytule. Serial zadebiutował 6 czerwca 1998 roku na HBO i opowiadał o życiu czterech przyjaciółek w Nowym Jorku: Carrie Bradshaw, Samantha Jones, Mirandy Hobbes i Charlotte York. Jego głównym celem było zaprezentowanie różnych wizerunków kobiet po trzydziestce oraz ich poglądów na temat relacji damsko-męskich, kariery zawodowej, zdrowia, urody oraz innych. Serial doczekał się sześciu sezonów (w sumie wyemitowano 94 epizody), kontynuacji w postaci dwóch filmów kinowych, które miały premiery w latach 2008 i 2010 oraz serialowego prequela dla młodzieży pt. *Pamiętniki Carrie* (2013–2014). Serial zdobył kilkadziesiąt nagród, w tym osiem Złotych Globów i siedem nagród Emmy.

II. *Seks w wielkim mieście* jako kamień milowy w historii telewizji

Serial w dużej mierze przyczynił się do zbudowania dzisiejszej, mocnej pozycji stacji HBO na rynku i wypromował pojęcie „postfeminizmu”, rozumianego jako „czasy po feminizmie”, kiedy to postulaty feminizmu zostały osiągnięte. *Seks w wielkim mieście* powszechnie został uznany za początek pewnej nowej epoki w historii telewizji, ponieważ zapoczątkował obyczajową rewolucję. W serialu właściwie nie było tematów tabu, a wszystkie były omawiane z kobiecej perspektywy i to z poczuciem humoru. Żaden z wcześniejszych seriali wyprodukowanych przez telewizję nie odważył się na tak wiele. Obecnie *Seks w wielkim mieście* jest uznawany za popkulturowy fenomen, bez którego nie byłoby seriali takich jak *Gotowe na wszystko* (2004–2012), *Dziewczyny* (2012–2017) czy *Wielkie kłamstewka* (2017–...).

Materiał wideo: Posłuchajcie jak o przełomowym dla kobiet znaczeniu serialu opowiada Kim Cattrall wcielająca się w postać Samantha Jones

[Seks w wielkim mieście i kobieca rewolucja (00:00–00:56)]

Teraz warto skupić się bardziej szczegółowo na wybranych aspektach serialu, które przyniosły mu miano „postfeministycznej emancypacji kobiet”.

1. Zmiana sposobu reprezentacji kobiet w telewizji

Zamiast portretować zwykłe panie domu i matki, głównymi bohaterkami Seksu w wielkim mieście uczyniono dojrzałe, odnoszące sukcesy zawodowe i niezależne finansowo kobiety, które same podejmowały decyzje dotyczące tego, czego chcą. Potrafiły cieszyć się życiem singielek udowadniając, że bycie niezamężną kobietą nie musi być smutne, samotne i nudne. Może być pasmem sukcesów i prowadzić do samorealizacji, a bycie matką to tylko jedna z wielu ról, w jakiej może się spełniać kobieta. Każda za to powinna mieć prawo do wyboru i żyć zgodnie ze swoimi przekonaniem, za które nie powinna być oceniana przez społeczeństwo.

Materiał wideo: Posłuchajcie jak o tym aspekcie serialu opowiada Kim Cattrall wcielająca się w postać Samantha Jones.

[Seks w wielkim mieście i kobieca rewolucja (00:57–2:02)]

Bohaterki serialu tworzą ciekawy zestaw osobowości. Ekscentryczna wielbicielka mody Carrie jest felietonistką magazynu „New York Star”, wyzwolona seksualnie i pewna siebie Samantha Jones pracuje jako specjalistka od PR, perfekcjonistka Charlotte York prowadzi galerię sztuki, marzy o wyjściu za mąż i założeniu rodziny, natomiast rozsądna prawniczka Miranda Hobbes koncentruje się na karierze. Każda z bohaterek jest inna, dlatego idealnie się dopasowują, prezentując różne aspekty kobiecości.

Materiał wideo: Posłuchajcie jak o tym aspekcie serialu opowiada Kim Cattrall

[Seks w wielkim mieście i kobieca rewolucja (2:03–2:45)]

2. Kobieca perspektywa

Pojęcie aktywnego męskiego spojrzenia i biernej kobiety będącej przedmiotem tego spojrzenia (opisane w latach 70. XX wieku przez badaczkę Laure Mulvey w eseju Przyjemność wzrokowa a kino narracyjne) w serialu zostaje zanegowane. Mężczyźni nie mają tu głosu, ponieważ to fantazje kobiet konstruują serial. Jest to możliwe m.in. dzięki tzw. narracji voice-over – główna bohaterka Carrie, opowiada wszystkie zdarzenia ze swojego punktu widzenia, mają one miejsce dzięki aktywności jej oraz przyjaciółek.

3. Kobięca przyjaźń

W latach 90. XX wieku w amerykańskiej telewizji wciąż dominowały produkcje o mężczyznach, w których kobiety grały przeważnie stereotypowe role ich matek, żon lub kochanek. Seriali, w których płęć piękna mogła rozmawiać o wszystkich radościach i smutkach kobiecości, wciąż nie było dużo. W tym sensie Seks w wielkim mieście był pierwszą produkcją, która tak bardzo skupiała się na sile kobiecej, „siostrzanej” przyjaźni. Bohaterki, będąc dla siebie zawsze wsparciem, otwarcie rozmawiały o wszystkich sferach życia i mimo różnicy charakterów nic nie było w stanie ich skłócić.

Materiał wideo: Posłuchajcie jak o tym aspekcie serialu opowiada Kim Cattrall.
[Seks w wielkim mieście i kobięca rewolucja (2:46–3:20)]

4. Żadnych tabu

Wcześniej w telewizji nie rozmawiano o seksie ani tym bardziej o kobiecej seksualności. Serial wyczuł potrzebę czasów, zapełnił pewną lukę i wykorzystał do tego humor oraz format komedii. Serial HBO był jednak nie tylko opowieścią o życiu czterech kobiet w Nowym Jorku, ale również dotyczył innych tematów, które w mediach głównego nurtu z różnych powodów nie poruszano, takich jak homoseksualizm, aborcja czy AIDS.

Materiał wideo: Posłuchajcie jak o tym aspekcie serialu opowiada Kim Cattrall.
[Seks w wielkim mieście i kobięca rewolucja (3:21–4:08)]

5. Kwestia edukacyjna

Rozterki Carrie, Samantha, Charlotte i Mirandy, te mniej i bardziej poważne, pokazywały kobietom przed telewizorami, że ze swoimi problemami wcale nie są odosobnione. Oprócz tego bohaterki, które wprost mówiły o swoich pragnieniach czy lękach w kwestii związków i nie tylko, uczyły kobiety otwierać się na różne tematy, które jeszcze niedawno były tabu, wyzbywając się jednocześnie wstydu (np. z powodu braku idealnego ciała) czy poczucia winy (spowodowanego np. wyborem kariery zawodowej). Seks w wielkim mieście nauczył kobiety być sobą, mówić, czego się pragnie i nie wstydzić się własnych emocji, uczuć i marzeń. Jednocześnie poprzez perypetie bohaterek, serial zwiększał świadomość w kwestiach antykoncepcji, potrzeby przeprowadzania okresowych badań, chorób takich jak nowotwory czy AIDS, pełniąc przy tym funkcję edukacyjną.

Materiał wideo: Posłuchajcie jak o tych aspektach serialu opowiada Kim Cattrall.
[Seks w wielkim mieście i kobięca rewolucja (4:09–6:37)]